

Den Haag, 25 april 2024

Beste,

De komende kabinetsperiode zijn er op het gebied van onderwijs grote uitdagingen: de dalende leerprestaties, het aanhoudende lerarentekort, het belang van praktisch onderwijs en de verder groeiende kansenongelijkheid. Namens het Samenwerkingsverband Kansengelijkheid en Burgerschapsonderwijs (SKB) vraag ik uw aandacht voor die groeiende kansenongelijkheid in ons land en daarbij het belang van programma's gericht op de brede sociaal-emotionele ontwikkeling én de rol van het maatschappelijke veld in de strijd tegen deze kansenongelijkheid. Daarom zetten wij in deze brief drie aanbevelingen uiteen: **1) Erken het belang van verrijkend aanvullend onderwijs en zie toe op kwaliteit, 2) Investeer structureel in verrijkend aanvullend onderwijs en 3) Zet in op de 'Gelijke Kansen Coördinator'**. Eerst een korte introductie van onszelf.

Over het SKB

Het SKB is een samenwerkingsverband, opgericht door de idealistische organisaties stichting Move, stichting Nederlands Debat Instituut, JINC, stichting Jong Ondernemen en stichting Petje af. Inmiddels zijn er 18 samenwerkingspartners aangesloten en er sluiten steeds meer partners aan. Deze organisaties verrijken al meer dan twintig jaar het onderwijs met aanvullende programma's gericht op het verbreden van de horizon en het vergroten van de veerkracht van kinderen en jongeren. Denk daarbij aan sollicitatietrainingen, debattrainingen, talentontwikkeling, ontmoetingen met rolmodellen en ondernemerscursussen. Onze gezamenlijke missie is gelijke kansen voor ieder kind in Nederland. Daarom bundelen wij de krachten.

Kansenongelijkheid neemt toe

Armoede, een onrustige thuissituatie, het gebrek aan een netwerk, ons onderwijssysteem, het leraren- en schoolleiderstekort. Er zijn meerdere oorzaken voor het creëren van kansenongelijkheid. Dat weten we al jaren en tóch neemt de kansenongelijkheid in Nederland sterk toe. Het maakt in Nederland steeds meer uit waar je wieg staat en wat voor kansen je daarmee krijgt. [Dat vinden wij onacceptabel.](#)

Verbreden horizon én vergroten veerkracht essentieel voor gelijke kansen

En dat terwijl er ook veel onderzoek is gedaan naar effectieve interventies om gelijke kansen voor kinderen en jongeren te bevorderen. Oplossingen zijn onder andere:

- het verkleinen van het lerarentekort;
- de beste leraar voor de klas;
- het extra werken aan basisvaardigheden zoals lezen en rekenen;
- het vergroten van de ouderbetrokkenheid;
- én het verbreden van de horizon en vergroten van de veerkracht door aanvullend aanbod.

Bijdrage SKB partners

Onze partners dragen direct bij aan deze interventies. *Ten eerste* en voornamelijk door het verbreden van de horizon en het vergroten van de veerkracht. Dat doen wij door programma's aan te bieden, aanvullend op het reguliere onderwijsaanbod, die écht het verschil maken voor kinderen en jongeren. Denk hierbij aan programma's gericht op het ontwikkelen van persoonlijke en professionele vaardigheden, loopbaanoriëntatie, talentontwikkeling en burgerschapsvaardigheden. Hiermee groeit het zelfvertrouwen van de leerlingen, ontwikkelen ze een eigen mening en ontdekken ze hun talenten en interesses. Iets wat de kinderen en jongeren niet altijd van thuis mee krijgen of waarmee ze in aanraking komen.

Ten tweede dragen wij bij aan het versterken van de basisvaardigheden. Niet alleen doordat onze programma's deels invulling geven aan het burgerschapsonderwijs en stimuleren van de taalontwikkeling, maar voornamelijk doordat leraren zien en ervaren dat kinderen beter cognitief gaan leren als er ook voldoende aandacht is voor de sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind. Uit onderzoek van de Samenwerkende Gezondheidsfondsen blijkt dat meer dan driekwart van de leraren vindt dat er daarom meer aandacht moet zijn voor de sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind. Het belang daarvan wordt door verschillende universitaire studies benadrukt.

Ten derde ontzorgen wij het onderwijs door het aanbieden van deze programma's. Door de samenwerking op scholen te intensiveren zetten wij leraren meer in hun kracht en kunnen zij hun kostbare tijd besteden aan hun kerntaken. De leraren staan er niet alleen voor, wij kunnen het onderwijs én vooral de kinderen en jongeren die dat het hardst nodig hebben verder helpen.

Drie aanbevelingen

De partners van het SKB komen dagelijks over de vloer bij honderden scholen voor basis- en voortgezet onderwijs om programma's uit te voeren waarbij leerlingen hun netwerk vergroten, talenten ontdekken, democratische vaardigheden opdoen en zelfvertrouwen opbouwen. Vaardigheden die van groot belang zijn om aan het eind van een schoolcarrière goed voorbereid de arbeidsmarkt op te gaan.

Het aanbod dat wordt gegeven door deze organisaties wordt door leerlingen, ouders en scholen als heel waardevol ervaren. Wij stellen drie aanbevelingen voor om onze belangrijke taak nog beter uit te voeren.

1. Erken het belang van verrijkend aanvullend onderwijs en zie toe op kwaliteit

Erken het belang van verrijkend aanvullend onderwijs bij het realiseren van de cruciale leerdoelen op het gebied van sociaal-emotionele vaardigheden en de rol van onafhankelijke maatschappelijke organisaties bij het aanbieden daarvan. In het licht van kansengelijkheid is het belangrijk dat ieder kind toegang heeft tot aanvullende educatieve onderwijsprogramma's die aantoonbaar van toegevoegde waarde zijn.

We roepen een nieuwe minister van onderwijs daarom op om met een Nota Burgerschap en Gelijke Kansen te komen waarin uitgewerkt wordt hoe een sluitend aanbod van aanvullend burgerschapsonderwijs tot stand komt. In deze Nota Burgerschap en Gelijke Kansen vragen wij ook om aandacht voor het toezien op kwaliteit van aanbieders van dat verrijkend aanvullend onderwijs. Dat verdienen onze kinderen en jongeren.

2. Investeer structureel in verrijkend aanvullend onderwijs

Op dit moment is er onvoldoende structureel geld om een sluitend aanbod aan te bieden. Aanvullende educatieve programma's worden met name bekostigd vanuit private goede-doelen fondsen, loterijen en donateurs die uit ideële overwegingen capaciteit financieren. Hoe belangrijk ook en hoe dankbaar we deze geldschieters ook zijn, het is onvoldoende om alle kinderen die dat hard nodig hebben te bereiken. Daarvoor is meer publiek geld nodig.

Op dit moment gaat het publieke geld, via vele diverse subsidies, richting het onderwijs. Het gevolg? Meer rompslomp voor de scholen voor wat betreft subsidieaanvragen en verantwoording én tijdrovende gesprekken met maatschappelijke organisaties over geld in plaats van over de inhoud van de projecten. Door directe financiering naar de maatschappelijke organisaties kan het geld effectiever en met meer impact besteed worden.

We roepen een nieuw kabinet op om voldoende en structurele financiële middelen vrij te maken voor aanvullend onderwijs, en deze middelen rechtstreeks aan de maatschappelijke organisaties over te maken.

3. Zet in op de 'Gelijke Kansen Coördinator'

Daarnaast pleiten we voor een 'Gelijke Kansen Coördinator': iemand die vanuit de school verantwoordelijk is voor het uitdenken, opzetten en coördineren van de samenwerking met externe partijen die zich inzetten voor kansengelijkheid. Deze persoon kan de vele uren die gaan zitten in coördinerende taken wegnemen bij de al overbelaste leraar. Juist op de scholen met de meest kwetsbare kinderen zijn de personeelstekorten het grootst en kan de Gelijke Kansen Coördinator direct een belangrijke impact hebben.

Wij roepen een nieuw kabinet op om samen met het SKB de mogelijkheden te verkennen voor een duurzame samenwerking tussen maatschappelijke organisaties en het onderwijs door een school overstijgende Gelijke Kansen Coördinator.

Wij zetten ons al iedere dag keihard in voor meer kansengelijkheid in Nederland. Daarom rekenen wij ook op uw steun en gaan hierover graag met u in gesprek.

Met vriendelijke groet,
Jeroen Paul Nijmeijer, directeur SKB

Ook onderschreven door:

leert, verbindt en inspireert

